

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: .....

Cím: *Külföldi tőkével gyermekpalotát építenek Budapesten*

Forrás: .....

Pesti Hírlap

Osztályozás

Tárgy

362.7

Hely

Idő

"1923"

Személy

Helyszám

Külföldi tőkével gyermekpalotát építenek Budapesten.

A Gyermekegészségügyi Társaság elnökének nyilatkozata. — A belügyminiszter törvényjavaslatot készített a gyámügy reformjáról.

A *Pesti Hírlap* az elmúlt hetekben cikksorozatban foglalkozott a magyarországi gyermekkriminalitás megrögzött emelkedésével. Megszólaltattuk hasábjainkon mindazokat a tényezőket, akik közvetlen tapasztalatból ismerik ennek a kérdésnek minden részletét és így leghivatottabbak arra, hogy megjelöljék azokat a módokat, amelyek alkalmasak ennek a nagy problémának a megoldására.

Amint értesülünk, az *Országos Gyermekegészségügyi Társaság* olyan tervvel foglalkozik, amelynek megvalósítása szintén komoly lépést jelentene nemcsak a gyermekbűnözés csökkentését illetőleg, hanem nagy lépéssel vinné előbbre annak a feladatnak a megoldását is, amely a kormányra és a társadalomra hárul az elhagyott és nyomorgó gyermekek jövőjének biztosítása céljából. A társaság, amelynek *dr. Lukács György* nemzetgyűlési képviselő az elnöke, *külföldi tőkével, amelyet főként svájci, amerikai és hollandi altruista intézmények bocsátanak a rendelkezésére,*

gyermekpalotát akar építeni Budapesten

és e célból már be is nyújtotta írásbeli kérelmét a fővároshoz. Ebben a palotában elhelyezést találnának mindazok a gyermekek, akik egyrészt teljesen hajléktalanok, másrészt családi viszonyaik miatt nélkülözik szülőik és hozzátartozóik gyámolító kezét. Az eddigi tervek szerint ez a palota, amely állandóan több száz gyermeknek szolgálna hajlékú és nevelő intézetül, *pedagógusok és orvosok vezetésével állana.* Orvosi kezelőtermeiben állandó kezelésben részesítenék nemcsak azokat a gyermekeket, akik a palota falai között találtak maradandó vagy átmeneti elhelyezést, hanem általában a fővárosban élő mindazokat a szegény gyermekeket, akiket szülőik szűkös anyagi viszonyaik miatt nem részesíthetnek megfelelő ápolásban. A palotában napközben otthonra találnának továbbá azok a szegénysorsú gyermekek is, akiket szülőik rendes napi elfoglaltságuk miatt nem gondolhatnak és élelmezhetnek és akik emiatt ma tömegesen csatangolnak

céltalanul, néha az éjszakai órákban is az utcákon. A gyermekpalotában ingyenfürdő is volna a szegény gyermekek részére és külön gyermekkönyvtárt is rendeznének be a palota kis lakóinak. Csecsemő-otthont is állítanának föl, amelyben a legszegényebb anyák csecsemőit ápolják és gondoznak a modern higiénia szabályai szerint, mert hiszen kétségtelen tény, hogy a *csecsemőhalandóság megrögzött arányainak főként az az oka, hogy a szegényebb sorsú néposztályoknak a drágaság nagy növekedése miatt nem áll módjukban, hogy a csecsemők megfelelő táplálásáról és orvosi kezeléséről gondoskodjanak.*

Ugy tudjuk, hogy a gyermekegészségügyi társaság tervének megvalósulását az anyagi eszközök hiánya már nem akadályozhatja meg, mert a társaság határozott garanciái vannak arra, hogy *mihelyt a főváros rendelkezésére bocsátja a megfelelő telket, birtokába jut annak az összegnek, amelyre a palota felépítése céljából szükség van.*

Dr. Lukács György,

a társaság elnöke, a gyermekpalota tervével kapcsolatban a következőket mondotta nekünk:

— Az újjáépítés nagy feladatai sorában a legelső: legnagyobb kincsünknek, a jövő reményének, a gyermekek körülbástyázása a sikeres fejlődés minden biztosítékával. Testben, lélekben és jellemben erős, teherbíró nemzedéket kell felnevelnünk a jövő nagy feladatainak megoldására. „A *gyermekért*” *Országos Gyermekegészségügyi Társaság* egy központi nagy gyermekrendelő létesítését tűzte maga elé feladatul. A társaság gyermekrendelői most a főváros periferiáin, a legszegényebb néposztály által lakott városrészekben vannak, hiányzik azonban egy olyan nagyszabású központi rendelő, ahol sebészeti ambulatórium, szakrendelő, játszótér és

(Oldal)

napközi otthonok volnának. Ennek a nagyszabású központi rendelőnek a létesítése céljából kér a társaság telket a fővárostól, amelyen palotát óhajtat építeni és ennek a hatemeletes gyermekpalotának a földszintjén és első emeletén kívánja berendezni az említett nagyszabású rendelőt és avval kapcsolatos intézményeket. A többi emeletet lakások gyandnt akarja hasznosítani, hogy ezeknek jövedelméből az ingyenes központi rendelőt fentarthassa.

A fővároshoz benyújtott kérelmében a társaság kijelenti, hogy amennyiben a telket megkapja, a palotát harminc év múlva a főváros tulajdonába bocsátja. Mindössze azt köli ki magának, hogy a földszint és az első emeleten elhelyezendő gyermekintézmények ottmaradhatnak lakbér és fizetési kötelezettség nélkül.

A főváros maga is komolyan foglalkozik leromlott gyermekvédelmi berendezkedésünk rekonstrukciójával. A múlt hónapban lépett életbe az 1923. évi 35. törvényeikk 13. §-ának az a rendelkezése, amely az *úrvászéki testületi szervezetet megszünteti és az egyéni intézkedési elvet és felelősségei teremti meg.* A gyámügyi kérdések megoldása ugyanis egyik legfontosabb részletkérdése a gyermekügyi problémának. Alkalmunk volt erre vonatkozólag *dr. Csorna Kálmán* fővárosi úrvászéki tlnökkel, ennek a kérdésnek egyik legalaposabb ismerőjével beszélgetni, aki a következőket mondotta:

— Mint örvendetes és e téren fontos lépések előjelét kell megemlíteni azt a tényt, hogy a szobanforgó törvénytörvényes rendelkezésének végrehajtása tárgyában a belügyminiszter ur e hó 22-én ankétot tartott és az alkalommal mérvadó szakemberek részéről hangzott el az a kívánság, hogy a *gyámügyi ügy korszerű reformja sürgősen megalkottassék.* Még örvendetesebb az a körülmény, hogy a belügyminiszter ur átézve a kívánság időszerűségét, *ígéretet tett arra nézve, hogy a legkiválóbb és legégetőbb bajok és hiányok orvoslása végett sürgősen törvényjavaslatot készített a gyámügy reformjáról.* Kívánatos volna viszont az is, hogy a gyermekvédelem kiépítését célzó azon törvénytervezet, amely-

nek elkészítési munkája Karafiáth nemzetgyűlési képviselő ur interpellációja folytán még 1920-ban a népjóléti minisztériumban megindult, fenti javaslattal egyidőben elkészülne, hogy ily módon a gyámhatóságok gyermekvédelmi feladatkörének lebontása és az alkalmas szervezetre való reáruházása egy időben volna keresztülvihető.

*

A *Pesti Hírlapnak* a gyermeknyomorról és a gyermekkriminalitásról írott cikkei egyébként a társadalom széles köreiben élénk visszhangot keltettek, sőt, értestüléstünk szerint, azok alapján hatósági intézkedések is történtek, főként azirányban, hogy *a közeledő tél ne találja hajlék nélkül azokat a gyermekeket, akiket ma csak a rendőri razzialek juttatnak fedél alá.* Számos jelentősebb adomány is folyt be egyes gyermekintézményekhez, cikkeinkre való utalással. A címünkre érkezett levelek közül csak *Veszprémy János* máv. tisztviselőét említjük föl, aki azon elhajározásáról értesített bennünket, hogy a gyermekbirósági tárgyalásokról írott cikkünkben aposztrofált egyik kis elhagyott leányt hajlandó magához fogadni. Természetesen haladéktalanul eljártunk illetékes helyen, hogy a levélíró kivánsága teljesüljön.